

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

PÁPA LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekről
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekről,
- a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:

**Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a Pápai Polgármesteri
Hivatal közreműködésével
a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
megbízásából**

TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos ipari balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását. A katasztrófavédelmi törvény a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos ipari balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információt a veszélyes üzem SÚLYOS KÁRESEMÉNY ELHÁRÍTÁSI TERVE tartalmazza.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos ipari balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemen belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a település polgármestere - a hivatásos katasztrófavédelem területi szervével együttműködve – KÜLSŐ VÉDELMI TERVET készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket. Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében.

Ezért a katasztrófavédelmi törvény a KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI SÚLYOS KÁRESEMÉNY ELHÁRÍTÁSI TERV készítésére kötelezett küszöbértékű veszélyes üzem elhelyezkedése szerinti település polgármestere részére feladatul írta elő jelen LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY kiadását.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén gépi vagy kézi SZIRÉNA hangja riasztja a lakosságot.

Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen;
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbmondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap).

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

A SZIRÉNAJELEK

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

		Jelentése: VESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
--	--	--

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang, közte 30 másodperces szünettel

		Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
--	--	---

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat, a rádióból és a televízióból kaphat.

További felvilágosítás az Internetről vagy a katasztrófavédelem honlapjáról www.katasztrofavedelem.hu szerezhető be.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI ÜZEMRŐL ÉS A
LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

Pápai Hús Kft.

Székhely, telephely: 8500 Pápa,
Kisfaludy u. 2.

A külső tájékoztatásért felelős személy:

Név: Kovács László

Beosztás: igazgató

Elérhetőség: +36 89 324-514

A Pápai Hús Kft. besorolása: a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) kormányrendelet értelmében Küszöbérték Alatti Súlyos Káresemény Elhárítási Terv Készítésére Kötelezett.

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

PÁPAI HÚS KFT.

A Pápai Hús Kft. pápai üzeme (továbbiakban: Telephely) Pápa, Kisfaludy u. 2. szám alatt található, a Kisfaludy utca – Vásár utca – Bezerédi utca – Táncsics utca – Tapolca utca által határolt területen. A Telephely Pápa város belterületén, a város központjától észak-nyugati irányban, lakóövezettel minden irányból körülvett, kerítéssel határolt területen fekszik, területe 4,63 ha.

A Telephely fő tevékenységei a sertésvágás, darabolás, előhűtött és fagyasztott hús, füstölt, hőkezelt húskészítmények, sonka gyártása. A főtevékenység mellett jelentős a kiszolgáló tevékenység, mint állatátvétel, pihentető, hűtés, termékek tárolása, csomagolása, kiszállítása, kiskereskedelmi értékesítése, termékfejlesztés.

A Telephelyen veszélyes anyagokkal kapcsolatos gyártás nem történik, kémiai folyamatok nem játszódnak le. A Telephelyen a legnagyobb veszélyforrás a hűtési technológiában jelenlévő ammónia, amely a hűtőrendszer működését biztosítja.

A hűtőrendszerben az ammónia folyadék-és gázhalmazállapotban van jelen mindösszesen 30 tonna mennyiségben.

Ammónia:

(cseppfolyós és gáz halmazállapotban).

Szintelen gáz, jellegzetes szúrós szagú. A szabadba jutó cseppfolyós ammónia gyors halmazállapot-változáson megy keresztül, és gázként terjed tovább. Az anyag maró hatású a szemre, a bőrre és a légzőszervrendszerre.

Belégzés esetén jelentkezhet égő érzés, erős köhögés, torokfájás, nehézlégzés, légszomj. Nagy koncentrációban a gáz belégzése hirtelen blokkolhatja a légzést. A hangrészgörcs, vagy gégeödéma fulladásos halálhoz vezethet.

Késleltetett tünetek: a nagy koncentráció belégzése tüdővizenyőt okozhat. A tüdővizenyő tünetei gyakran csak néhány órával később jelentkeznek és a fizikai megterhelés fokozza súlyosságukat. Ezért fontos a nyugalomba helyezés és az orvosi megfigyelés. Az ammónia toxikus a vízi élőlényekre.

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

Az esetleges súlyos ipari balesetek során kialakuló egészség-, esetleg környezetkárosító hatások.

Az elemzés alapján az alábbi hatásokkal kell számolni:

- ammónia kiszabadulás (mérgezés, tűz, hőhatás)
- robbanás (hőhatás, detonáció romboló hatása)

Robbanás esetén az alábbi károsodások valószínűsíthetők:

Épületkárok: a településen üveggárok, tetőszerkezetek megrongálódásával kell számolni. A statikailag gyengébb állapotban lévő épületek lakhatatlanná válhatnak (sugár 100 méter). Személyi sérülés: robbanás esetén különböző fokú mechanikai sérülések, esetleg robbanás okozta időleges halláskárosodás fordulhat elő. Robbanás hatására az infrastruktúrában károk keletkezhetnek.

A Pápai Hús Kft. Súlyos Káreset Elhárítási Terve tartalmazza az üzem területén előforduló veszélyhelyzetek felismerésére, megelőzésére, valamint a követelmények és a károk felszámolására vonatkozó tevékenység személyi és tárgyi feltételeit. A tervben kerültek meghatározásra a veszélyhelyzetek lokalizálására, megszüntetésére, az emberekre, vagyontárgyakra és a környezetre gyakorolt káros hatás minimumra csökkentése érdekében teendő intézkedések.

Rendkívüli események elhárítása során szükséges teendőket, a riasztás vételét követő magatartási rendszabályok a Súlyos Káreset Elhárítási Tervben lettek részletesen kidolgozva, továbbá e tervben került kidolgozásra miként történik a külső szervezetek bevonása és az érintett település vezetőinek tájékoztatása

A rendkívüli események bekövetkezésekor az elsődleges cél a helyzet ellenőrzés alá vonása, amelyhez szükséges a veszélyforrás, a sikeres beavatkozás lehetőségének, a mentés feltételeinek megismerése.

Az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek a Pápai Hús Kft.-nél:

- Kovács László a Pápai Hús Kft. igazgatója, vagy kijelölt helyettese
- Pápai Hús Kft. műszaki igazgató, energia telep vezetője és dolgozói, karbantartók, termelési vezető, biztonsági szolgálat, stb
- Pápai Hús Kft. elsődleges hibaelhárító és beavatkozó egysége, a hűtőgépész csoport összlétszáma 10 fő, közülük műszakonként a vállalat területén bármikor azonnal mozgósítható legalább 2 fő vasárnap és ünnepnapokon is.
- Pápai Hús Kft. munkahelyi pv. szervezete: 22 főre tervezett a végső termelő cég kialakítását követően. Addig a veszélyhelyzeti irányítás, védekezés, mentés, kárelhárítás a SKET vonatkozó pontjai szerint történik, melynek megfelelőségét az eredményes gyakorlatok és éles helyzetek megoldása igazolja.

AZ ÜZEMELTETŐK NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

A Pápai Hús Kft. és jogelődjei mindig a legfontosabb célkitűzések közé sorolták a cég jó hírnevének megőrzését és erősítését, a vevők bizalmának elnyerését. A fogyasztók elvárásainak való megfelelés, a törvényi előírások, az élelmiszerbiztonsági, higiéniai és környezetvédelmi szabályok, valamint az etikai és erkölcsi normák betartása a sikeres működés elengedhetetlen feltétele. Ennek érdekében a Pápai Hús Kft. a súlyos balesetek megelőzésével kapcsolatos fő célkitűzései a Súlyos Káresemény Elhárítási Tervben, a foglalkozás-egészségügyi és munkabiztonsági politikában és a tűz- és környezetvédelmi politikában kerül megfogalmazásra.

A Pápai Hús Kft. vezetése annak érdekében, hogy a balesetek, vészhelyzetek bekövetkezését megelőzze, illetve az ezek során bekövetkező káros hatásokat csökkentse, az esetleges balesetek, vészhelyzetek:

- lehetőségének felmérésével,
- megelőző intézkedések meghatározásával,
- bekövetkezés esetén szükséges teendőkkel,
- a károk felszámolásával és
- a tevékenység kiértékelésével kapcsolatos feladatokat szabályozta.

A lehetséges balesetek, vészhelyzetek megelőzésére vonatkozó szabályozások minden érintettel megismertetésre, illetve a szükséges teendők begyakoroltatásra kerülnek. A Pápai Hús Kft. az ismeretek meglétét ellenőrzi, és meghatározott időközönként megerősíti.

Mіндеzen intézkedések alapján megállapítható, a lakosságot és a szomszédos gazdasági tevékenységet számításba véve, hogy a **Telephely** a 219/2011. (X.20.) Kormányrendelet szerint **elfogadható szintű veszélyeztetettséget jelent**, teljesítve a jogszabályokban meghatározott kritériumokat.

TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A polgármester a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal együttműködve, az üzem által kidolgozott Súlyos Káresemény Elhárítási Terv alapján, elkészítette a település Külső Védelmi Tervét. A Külső Védelmi Terv „a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról” szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben, valamint „a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről” szóló 219/2011. (X. 20.) Kormányrendeletben foglaltak alapján készült.

A Külső Védelmi Terv a település lakosságának mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó intézkedéseket tartalmazza. A település súlyos ipari balesetek elleni védelmét biztosító felelős személyek, szervezetek, azok jellemző felszereltsége és felkészültségének bemutatása.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről.
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése.
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére.
- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése, közművek helyreállítása)
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb..)
- Helyreállítás, újjáépítés.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:

1.) A lakosság riasztása motoros szirénával, a polgármester utasítására történik.

Amennyiben elektromos eszköz a riasztásra nem használható, a településen lévő harang félreverésével, illetve gépjárművekre szerelt hangszóró segítségével fogják a lakosság figyelmét felkelteni.

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, a gépjárművet biztonságosan állítsa le úgy, hogy az ne képezzen forgalmi akadályt!
- Az épületek nyílászáróit zárják be, a szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Nyílt láng használatával vagy szikraképződéssel járó tevékenységet szüntessék meg!
- A lakásokat áramtalanítsák!
- Robbanás bekövetkezésekor védekezzenek a lehulló tárgyak, a repülő üvegszilánkok ellen! Amennyiben detonáció hangjának gyanúja merül fel, húzódjanak el az ablakoktól, illetve az üvegfelületek közeléből!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!
- Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit!
- Szükség esetén az országos és helyi médiák közreműködésével is tájékoztatjuk a kialakult helyzetről a lakosságot!
- Készüljenek fel a lakásaik elhagyására!

- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérik figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e!

A polgármester az üzemtől kapott tájékoztatás alapján dönt arról, hogy a lakosság védelme érdekében milyen lakosságvédelmi intézkedéseket rendel el.

Elzárkózás, kimenekítés akkor rendelhető el, ha katasztrófa esetén a környezetbe jelentősen mérgező-hatású anyag került és rövid idő áll rendelkezésre szervezett kitelepítés végrehajtására. Kitelepítés elrendelésekor a Helyi Védelmi Bizottság Elnöke (gyülekezési helyeket jelölhet ki (kitelepítési terv szerint).

Sérültek mentése:

A sérültek elsősegélyben részesítését a házi orvos végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére, elszállításukat az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentőállomása(i) végzik.

Elzárkóztatás:

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek haza (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthon tartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be. Léghőszigetelő, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.
- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekükben ne hagyják el.

Kimenekítés:

A településen az elzárkóztatott lakosság kimenekítésére akkor kerülhet sor, ha a mérgezőanyag maradandósága a 12 órát várhatóan meghaladja.

Amennyiben az otthonaik elhagyása szükségessé válik mi az, amit feltétlenül vigyenek magukkal.

Személyi „túlélő csomag” tartalma:

- személyi okmányok, készpénz, bankkártya
- 2-3 napra elegendő étel, legalább 1 liter ivóvíz
- az évszaknak megfelelő ruházat, lábbeli, váltás fehérnemű,
- tisztálkodási eszközök
- rendszeresen használt gyógyszerek
- takaró (hálózsák)
- hordozható rádió

A túlélő csomag tömege lehetőleg ne haladja meg a 20 kg-ot!

A lakásból való távozáskor kapcsolják ki, illetve zárják el a villany, víz és gázvezetékeket és oltás el a kályhában, kazánban a tüzet.

A mozgásképtelen beteg családtagot (amennyiben nem tudják elvinni) a gyülekezési helyen be kell jelenteni, egy visszamaradó családtag felügyelete mellett meg kell várni, amíg elszállításukról a hatóság intézkedik.

Esetleges kitelepítés elrendelése esetén a hatóság az alábbi **gyülekezési helyet** jelölte ki:

- **Pápa, Kisfaludy Károly utca - Tompa Mihály utca kereszteződése**
- **Pápa, Táncsics utca – Szabó Dezső utca kereszteződése**

Elhelyezés (kimenekítés, kitelepítés esetén): A település kitelepítési-befogadási terve alapján történik.

Legyenek nyugodtak! A hátrahagyott értékek őrzéséről a hatóságok gondoskodnak.

Helyreállítás: A baleset során keletkezett épületkárok bejelentése, nyilvántartásba vétele a polgármesteri hivatalban történik.

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős. A polgármester irányítja helyi szinten a polgári védelmi feladatok ellátását.

Védekezésben résztvevő szervezetek:

- **Pápa Város Polgármestere**
- ☎: 89/515-001
- **Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**
- ☎: 88/620-800
- **Pápai Katasztrófavédelmi Kirendeltség**
- ☎: 89/324-188
- **Pápai Hivatásos Tűzoltóparancsnokság**
- ☎: 89/324-188
- **Pápai Rendőrkapitányság**
- ☎: 89/313-011
- **OMSZ Közép-dunántúli Regionális Mentőszervezet Pápai Mentőállomás**
- ☎: 89/313-100

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, ELÉRHETŐSÉGEK

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

BM OKF elektronikus tájékoztató rendszere: www.katasztrofavedelem.hu

Pápai Katasztrófavédelmi Kirendeltség ☎: 89/324-188
fax: 89/513-301

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: **112**

RENDŐRSÉG: **107** TŰZOLTÓSÁG: **105** MENTŐK: **104**